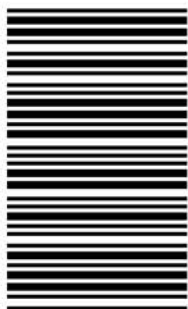

کد کنترل

104A

104A

صبح پنج‌شنبه

«علم و تحقیق، کلید پیشرفت کشور است.»
مقام معظم رهبری (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته – سال ۱۴۰۵
تاریخ (کد ۱۱۰۷)

مدت زمان پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۲۵ سؤال

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۲۵	۱	۲۵
۲	عربی	۲۰	۲۶	۴۵
۳	تاریخ ایران باستان	۲۰	۴۶	۶۵
۴	تاریخ اسلام	۲۰	۶۶	۸۵
۵	تاریخ جهان	۲۰	۸۶	۱۰۵
۶	تاریخ ایران دوره اسلامی	۲۰	۱۰۶	۱۲۵

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و یا بین پاسخنامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

Directions: Choose the word (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

- ### PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Cognitive psychology focuses on how people perceive, store, and interpret information.(8) processes like perception, reasoning, and problem solving.(9) behaviorists, cognitive psychologists believe it is necessary to look at internal mental processes in order to understand behavior. Cognitive psychology has been extremely influential, and much contemporary research(10)

- 8- 1) that studies 2) studies 3) studying 4) and study
9- 1) Unlike 2) Although 3) However 4) Even
10- 1) is cognitive with nature 2) being in cognitive nature
 3) is cognitive in nature 4) being naturally cognitive

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Born in November 1688 into a humble pastoral family, then at its winter camp in Darra Gaz in the mountains north of Mashad, Nāder Shah belonged to a group of the Qirqlu branch of the Afšār Turkmen. Beginning in the 16th century, the Safavids had settled groups of Afšārs in northern Khorasan to defend Mashad against Uzbek incursions. Nāder rose from obscurity to control an empire that briefly stretched across Iran, northern India, and parts of Central Asia. He developed a reputation as a skilled military commander and succeeded in battle against numerous opponents, including the Ottomans and the Mughals. During Nāder's campaign in India, and several years after he had replaced the last Safavid ruler on the Persian throne, the elimination of much of the Safavid family effectively ended any real possibility of a Safavid restoration. The decade of Nāder's own tumultuous reign was marked by conflict, chaos, and oppressive rule. Nāder's troops assassinated him in 1747, after he had come to be regarded as a cruel and impulsive tyrant. His empire quickly collapsed, and the resulting fragmentation of Iran into several separate domains lasted until the rise of the Qajars decades later.

- 11- The underlined word "restoration" in the passage is closest in meaning to
 1) return
 2) division
 3) deletion
 4) war
- 12- All of the following places are mentioned in the passage EXCEPT
 1) Iran
 2) northern India
 3) Turkey
 4) Mashad
- 13- According to the passage, which of the following best describes Nāder's origin?
 1) His birthplace is unknown.
 2) He was from a royal family.
 3) His month of birth is unknown.
 4) He was from a Turkmen family.
- 14- According to the passage, how did Nāder die?
 1) The Qajars assassinated him.
 2) He was killed by his own soldiers.
 3) He collapsed and fell off his horse.
 4) The last Safavid ruler eliminated him.
- 15- According to the passage, all of the following are true about Nāder or his period of rule as the Shah EXCEPT that
 1) he was regarded as a cruel and unpredictable dictator
 2) he defeated several enemies, including the Ottomans and the Mughals
 3) he was a fair king and brought a decade of peace and order for his people
 4) for a short time, his empire included Iran, northern India, and parts of Central Asia

PASSAGE 2:

The heritage of the Sasanian period includes two widely divergent storylines about Alexander, both of which were presumably transmitted by Zoroastrians and can therefore be labelled “Zoroastrian.”

One of these, which portrays Alexander in a positive light is continued in the later Persian Alexander Romances (known as ESKANDAR-NĀMA). This attitude toward Alexander has come down to us in the Persian tradition through oral and literary texts descending from the Greek Pseudo-Callisthenes tale. In the versions descended from the Greek, Alexander is usually portrayed positively as a world hero and sometimes a sage. Although this tradition appears to be of non-Iranian origin, it had clearly become fully integrated into the storytelling tradition of the Sasanian Zoroastrians.

It may be typical of the still predominantly oral character of Sasanian culture that different and indeed contradictory traditions continued to be transmitted on the same subject. The second storyline on Alexander, describing him as the “accursed” (*gizistag*) wrecker of the Zoroastrian tradition, figures prominently in works reflecting the views of the Sasanian court and priesthood. It is found both in religious literature and in semi-secular sources likely to have been inspired by court circles. In the few mentions that we have of Alexander in the Pahlavi texts, he is characterized as *gujastak*, “cursed, evil,” and is counted with Žahhāk and Afrāsīāb as one of Iran’s greatest enemies.

- 16- The underlined word “it” in paragraph 2 refers to
- 1) origin
 - 2) this tradition
 - 3) hero
 - 4) Sasanian Zoroastrians
- 17- According to paragraph 2, which of the following is NOT true about ESKANDAR-NĀMA?
- 1) It originates from the Greek Pseudo-Callisthenes tale.
 - 2) It characterizes Alexander as a wise, world-renowned hero.
 - 3) As a collection of later Persian Alexander Romances, it portrays him positively.
 - 4) It shows the unsuccessful integration of the Greek tale in Zoroastrians’ storytelling tradition.
- 18- What does paragraph 2 mainly discuss?
- 1) Origin and positive portrayal of Alexander in Persian
 - 2) Comparison of Alexander with Iranian heroes of Sasanian court
 - 3) Alexander as Dhu al-Qarnayn in the Islamic religious texts
 - 4) Zoroastrians’ religious beliefs compared with those of the Greeks
- 19- Why does the writer mention Žahhāk and Afrāsīāb in paragraph 3?
- 1) To show how Alexander destroyed the accursed wreckers of the Zoroastrian tradition
 - 2) To explain why Alexander was characterized as a sage and world hero
 - 3) To translate the Pahlavi words *gizistag* and *gujastak* in Persian
 - 4) To compare Alexander to Iran’s greatest enemies
- 20- Paragraph 3 provides sufficient information to answer which of the following questions?
- I. What were the Roman emperors’ attitudes toward Alexander?
 - II. How did the Sasanian court and priesthood view Alexander?
 - III. In which religion did Alexander believe?
- 1) Only I
 - 2) Only II
 - 3) Only III
 - 4) I and II

PASSAGE 3:

Theories about the ‘end of history’ are sometimes thought to be a recent ‘postmodern’ development. However, the idea that history will end is one of the oldest in Western thought. Of particular importance is the Christian view, which developed in the first century AD out of Jewish apocalyptic beliefs. [1] By contrast with the ‘circular’ views of time based on natural cycles that we find in ancient Greek thought, Christian history was conceived as linear and finite, a one-off narrative with a definite beginning and end. The linearity of history was essential to the core doctrines of Christianity, as St Augustine argued in a scathing attack on cyclical theories of history. [2] Augustine believed that cycles implied pessimism and repetition and that only a linear history could make sense of hope and redemption (Augustine, 1972, pp. 498–502). Christian history was the story of God’s purposeful activity from the creation of the world from nothing to a Last Day of divine judgement. The Christian end of history, which was called the ‘parousia’ (meaning the ‘presence’ or ‘coming’), was a complete winding up of the created order and the imposition of a post-historical age of divine rule. [3]

Although in the modern period the Christian apocalyptic view ceased to be a dominant cultural myth, it was replaced by a new Enlightenment view of the end of history as the self-perfection of humanity. From the Renaissance on we see the emergence of philosophies based on a belief in the human capacity for self-improvement. Many Enlightenment thinkers (but Hume is an exception) thought that the human race was on an ascending graph of improvement, that history was progressing under its own steam towards a logical goal, and that sooner or later a more or less perfect world-order would be achieved. [4] A number of philosophers, most notably Karl Löwith and Rudolf Bultmann, have argued that this ‘enlightenment’ belief in progress is in fact merely a secularized version of Christian history.

- 21- Which of the following statements can best be inferred from the passage about the “end of history” theories?
- 1) The new Enlightenment view of the end of history is circular, so it implies pessimism and repetition.
 - 2) St Augustine’s arguments protected Christian history against the attacks by new Enlightenment.
 - 3) Early Jews probably believed in a linear, one-off narrative of history with a definite beginning and end.
 - 4) The ancient Greek thought has more in common with the Christian apocalyptic view than with the new Enlightenment.
- 22- According to the passage, all of the following are true about the Christian end of history theory EXCEPT that
- 1) it could make sense of Christian hope and redemption because it is a cyclical theory of history
 - 2) the Christian end of history results in a post-historical age of divine rule
 - 3) according to it, the ‘parousia’ is a complete end of the created order
 - 4) as an apocalyptic view, it believes in a Last Day of divine judgement

- 23- In which position, [1], [2], [3], or [4], can the following sentence best be inserted in the passage?
For example, Condorcet speaks confidently of a time 'when the sun will shine only on free men who know no other master but their reason'.
- 1) [1] 2) [2] 3) [3] 4) [4]
- 24- Which of the following techniques is NOT used in the passage?
- 1) Comparison and Contrast 2) Definition
3) Classification 4) Humor
- 25- What is the best title for the passage?
- 1) Pre-history and Modernism
2) Philosophies of History: Post-history
3) Early Philosophers of History: St Augustine
4) Renaissance and Enlightenment Philosophers

عربی:

■ ■ عین الأنسب و الأدقّ للجواب في الترجمة و المفهوم (۲۶-۳۷):

- ۲۶- « ذروني و هؤلاء القوم فإنهم لا يطلبون غيري و لو أصابوني و قدروا على قتلي لما طلبوكم ... » عین الصحيح:
- (۱) این قوم را به من واگذارید. آنان به دنبال من هستند و اگر به من دست یافتند و مرا کشتند، سراغ شما نمی آیند!
- (۲) مرا با این قوم تنها بگذارید، اینان در این مصیبت قصد کشتن مرا دارند و با شما کار ندارند و هرگز به سراغ شما نمی آیند.
- (۳) بگذارید این قوم بیایند. آنان فقط با من کار دارند و می خواهند به من دست بیابند و اگر مرا به قتل می رساندند به سراغ شما نمی آمدند.
- (۴) من را با این قوم واگذارید. زیرا آنان تنها مرا می خواهند. و اگر به من دست یابند و بتوانند مرا بکشند به سراغ شما نمی آیند.
- ۲۷- « و كانت المدن الكبرى التي نشأت على ضفاف الأنهار، تنمو حين يتعاون حكامها مع التجار و يضمنون الأمن، و إذا غفلوا عن ذلك، ظهر الفساد و ذهب النفوذ و الحضارة إلى غيرهم. » عین الصحيح:
- (۱) شهرهای بزرگ کنار رودخانه ها رشد و شکوفایی می یافتند، آن هنگام که فرمانروایان با تجار همکاری کرده و امنیت را رعایت کرده؛ و در صورت کوتاهی در این موضوع، فساد اتفاق افتاده و قدرت و تمدن به دست دیگران می افتد.
- (۲) شهرهای کلان که در ساحل رودها سربر آوردند، شکوفایی یافتند وقتی حکام با تاجران همدست شدند و امنیت برقرار گشت؛ اگر این موضوع مورد غفلت واقع گردد، فساد خود را آشکار می کند و از بین رفتن نفوذ و تمدن روی می دهد.
- (۳) شهرهای بزرگی که در کنار رودخانه ها پدید آمده بودند، آن هنگام رونق می یافتند که حکام با بازرگانان همکاری کرده و امنیت را تأمین می کردند و زمانی که در مورد آن، غفلت کردند فساد پدید آمد و نفوذ و تمدن به دست دیگران افتاد.
- (۴) شهرهای بزرگ که کنار رودها بنا شدند، رشدشان زمانی شکل گرفت که حاکمان با تجار همکاری نموده و امنیت تأمین شد؛ و اگر این موضوع را نادیده بگیرند، فساد پدید می آید و قدرت و تمدن از دست می رود.

۲۸- « تَعْلَمُ أَيْبَتُ اللَّعْنِ أَنَّكَ مَاجِدٌ كَرِيمٌ فَلَا يَشْقَى لَدَيْكَ الْمُجَانِبُ » عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) خداوند تو را خیر دهد! بدان که تو بزرگوار و بخشنده‌ای و هر کس بر تو پناه آورد بدبخت نمی‌شود.
- (۲) خداوند پدرت را بیامزد! بیاموز که بزرگوار و بخشنده باشی تا هر کس که نزد تو آمد قدر ببیند و بر صدر نشیند.
- (۳) خداوند لعنت را از تو دور کند! بزرگواری و بخشندگی را یاد بگیر تا کسی که به تو پناه می‌آورد مورد احترام قرار گیرد.
- (۴) یاد بگیر دیگران را لعن و نفرین نکنی با هر کس که در کنارت قرار گرفت با بزرگواری رفتار کنی تا سختی نبیند و بی‌احترام نشود.

۲۹- « وَلَيْتَ وَلَمْ تَشْتَمْ عَلَيَّ وَلَمْ تُخَفْ بَرِيًّا وَلَمْ تَتَّبِعْ مَقَالَةَ مُجْرِمٍ » عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) لقد أحببت عليًّا فلم تبادر بشتم عليٍّ و لم ترهب البرية وما استمعت الى كلام المجرمين.
 - (۲) توليت الحكم و ما بادرت بسبِّ عليٍّ و ما قمت بإرعاب الناس و ما اتبعت كلام المفسدين.
 - (۳) لقد اعتنقت ولاية أمير المؤمنين عليٍّ و منعت سبّه في أنحاء البلاد و ما اتبعت كتابات الفاسدين.
 - (۴) لقد توليت الحكومة و ألغيت شتم عليٍّ عليه السلام و ما أوليت اهتماما بكلام المذنبين و إن أرهبت الناس.
- ۳۰- « ثُمَّ إِنَّ تِلْكَ الْأُمَمَ بَادَتْ وَ مَرَّتْ عَلَيْهَا السُّتُونُ، وَ ضَرَبَهَا الذَّهْرُ بِضَرِيَّاتِهِ وَ طَعَنَهَا بِكُلْكُلِهِ، وَ قَدْ قِيلَ فِي الْمَثَلِ: إِذَا أَثَرُ تَوَاتَرَ الْمَاءُ عَلَى الْحَجَرِ الصَّلْدِ فَمَا ظَنَّاكَ بِسِيلٍ يَتَدَافَعُ عَلَى حديد و حجر مصنوع » عَيْنَ الصَّحِيحِ:
- (۱) السَّيُولُ وَ الْأَمْطَارُ الْغَزِيرَةُ هِيَ مِنْ أَهَمِّ أَسْبَابِ إِبَادَةِ الْمَجْتَمَعَاتِ وَ السُّلْطَاتِ بِسَبَبِ قَوَّتِهَا عَلَى التَّدْمِيرِ.
 - (۲) مَا يَبْقَى مِنَ الْمَمَالِكِ الْبَائِدَةِ هُوَ قَلِيلٌ وَلَكِنْ مَرُورُ الْأَيَّامِ لَا تَجْعَلُهَا أَنْ تَصِلَ إِلَيْنَا مَا فَعَلُوا.
 - (۳) إِذَا اسْتَمَرَّ أَمْرٌ حَتَّى وَ لَوْ كَانَ صَغِيرًا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُحْدِثَ الْعَظِيمَ مِنَ التَّغْيِيرَاتِ فَالْأُمَمُ ارْتَقَتْ هَكَذَا.
 - (۴) قَدْ تَمَرَّ بَعْضُ الدُّوَلِ كَأَنَّهَا لَمْ تَكُنْ مِنْ قَبْلُ، فَحِينَمَا تَتَدَاوَلُهَا أَيْدِي الْأَيَّامِ لَا تَبْقَى مِنْهَا شَيْئًا يُذَكَّرُ.
- ۳۱- « وَاللَّهِ لَوْ رَأَى أَهْلَ الشَّامِ مَا صَنَعْتُمْ بِي مَا مَلَكَتْ أَنْ أَنْهَاهُمْ عَنْكُمْ حَتَّى يَقْتُلُوكُمْ، فَلَعَمْرِي إِنَّ صَنِيعَكُمْ يُشَبِّهُ بَعْضُهُ بَعْضًا » عَيْنَ الْخَطِّ:

- (۱) ما تفعلونه بي من تصرفاتكم إزائي يحفز أهل الشام على قتلكم.
- (۲) فلي من الاعتبار بين أهل الشام ما يجعلني أن أمتلك الخيار في منعهم قتلكم.
- (۳) أهل الشام يستغلون تصرفاتكم؛ فلهذا لا يمكنني أن أقف أمامهم حتى لا يقتلوكم.
- (۴) ليس هناك أي اختلاف فيما تفعلون و أهل الشام فلا أستطيع تهدأتهم إذا اشتد الأمر.

٣٢- « قد رأينا في أخبار الملوك أن الدولة إذا قامت على انتقاص الحق و العدول عن الإنصاف، سرعان ما تتداعى أركانها، لأن الرعية لا تصبر على الظلم، و إن صبرت حيناً، فإنها تثور بعد حين، فتطيح بالملك و تزيل بنيانه». عَيْن الصحيح:

(١) الرعية إذا واجهت ظلماً في البداية تثور فوراً، فلا يطول الأمر حتى يسقط الحاكم و تتلاشى أجزاء الدولة بسبب الظلم و الجور.

(٢) الممالك التي تعتمد على الهوى و الظلم تظل قوية مدة طويلة، ثم لا تتهار إلا بفعل العوامل الخارجية التي تضغط على الرعية.

(٣) الدولة التي تجعل أركانها على أصل الانحراف عن الحق سرعان ما تتهار، لأن الناس لا يصبرون طويلاً على الجور فيثرون فيسقطونها.

(٤) ما من منهج يضمن دوام الحكم إلا و هو يُبنى على أساس العدل و الإنصاف، أما إذا أُسست على الظلم، فتبقى الرعية صابرةً.

٣٣- « و كان الوالي قد فرض على أهل السوق ضريبةً تُؤخذ في كل شهر و كان في تلك السنة غلاء شديد حتى عجز الناس عن شراء القوت فاستنقله الناس، فخرجوا إلى الوالي يطلبون منه تخفيف المكوس» عَيْن الصحيح:

(١) بعد أن شعر الناس بضغوطات تحيط بحياتهم اليومية و تأثروا من الظروف السائدة، طرحوا الأمر على الوالي مطالبين بتقليل الضرائب.

(٢) بعض الحكام في الحقيقة لا يقصدون إيلاَم الناس والرعية ولكن من أجل إدارة المملكتهم عليهم رفع الضرائب.

(٣) من أهم الأسباب التي تؤدي إلى تغيير في الحكم هو عدم استطاعة الناس لتوفير حاجاتهم المهمة.

(٤) مما يؤدي إلى حصول حالة استنكار من الناس هو عدم الاهتمام إلى متطلباتهم و عدم الانتباه إلى مكسبهم.

٣٤- « كان له كثير من الفضائل ما بهر أهل زمانه حتى أذعن له العدو و سلم له الحسد و لم أر قط مثله أحدًا زادت مشاهدته على الخبر عنه» عَيْن الخطأ:

(١) الفضل ما شهدت به الأعداء. فهناك من ليس مصداقاً لهذا القول: « تسمع بالمُعدي خير من أن تراه»!

(٢) قلماً نجد أفراداً نلاحظ فيهم الخصال الحسنة أكثر من زمن نسمعها في كلام الآخرين عنهم.

(٣) في بعض المواقف نرى أن من في قلبه حسد لا يمكنه ألا يقوم باحترام منافسه.

(٤) قد كانت له سُمعة حسنة و عامة الناس قد اعترفوا بذلك غير منافسيه.

٣٥- « و من رأى أن ملوك الممالك الكبرى قد ارتفعت سلطاتهم بالعدل و التدبير الصائب، فليعلم أن دوامهم مرتبط بالالتزام بالحق، فإن انحرفوا عن العدالة، عجل ذلك زوال ملكهم.» عَيْن الصحيح:

(١) إذا كان الحق هو معيار التعامل مع الرعية، فالملوك تسير نحو زوال ملكهم و حكومتهم.

(٢) إذا أراد الملوك تضمين دوام السلطة و ارتفاعها فعليهم أن يعتمدوا على التدبير الصائب.

(٣) من أهم أسباب دوام ملوكية الممالك الكبرى و عدم زوال ملكهم هو التعامل العادل مع الرعية.

(٤) من أهم أسباب تعجيل زوال الملك هو أن يرفع الملوك سلطاتهم بالعدل و التدبير الصائب.

- ٣٦- « خير الملوك من كان في حدة نظره على مثال العقاب، و كان الذين حوله كالعقبان لا كالجيف. يعنى إذا كان السلطان بعيد النظر ذا يقظة بالأمور، بهذه انتظمت أحوال مملكته » عَيْن الصحيح:
- (١) الملك الذي يُمكنه النَّجاح في إدارة مملكته، سَهْران ولا ينام من أجل الرعية!
- (٢) الحَصافة للملوك و وجود الحاشية رحب الصدر بإمكانهما أن تجعلا الحكومة ذا ركنٍ صلبٍ لايزعزعهُ الظلم!
- (٣) إذا كان من يعاشِر الحكام كالميتة، فهذا يسبب الظلم لأن الحاكم يحاكي مجالسيه!
- (٤) ليس من العدل السَّرعَة في العزل فلهذا على الحاكم أن يجمع من له نظرة ثاقبة حتَّى لايعزلهم بعجلة!
- ٣٧- « فلَمَّا جَنَّ عليه الليل بَعَثَ إليه من أتاه به، فقال له: إِتَّقِ اللهَ؛ إِيَّاكَ و شَقَّ العَصَا » عَيْن الصحيح:
- (١) فلَمَّا أَرخى الليل سِتَارَه، أَرْسَلَ إليه من يَأْتِي به. فقال له: أَحَذَّرَكَ من أن تقترب من الخلاف.
- (٢) فلَمَّا حَلَّ الليلُ، جَلَبَ إلى نفسه من يريد و دعاه إلى تقوى الله و الابتعاد عن الإفساد.
- (٣) حينما سيطر الظلام، قال لمن أُوتِيَ عنده أن يتَّقَ اللهَ و يترك شَقَّ العَصَا بين الخلق كُلِّهم.
- (٤) حينما أزيح السَّتار عن الليل، أَرْسَلَه من كان يريده و قال عليك بتقوى الله و عليك بالاجتناب عن ضرب الآخرين.

■ ■ عَيْن المناسب للجواب في التشكيل و الإعراب (٣٨-٤٠):

٣٨- عَيْن الخطأ:

- (١) لَقَدْ زَيَّنْتَ الْخِلَافَةَ وَ مَا زَانَتْكَ لِأَنَّكَ مُحَنَّا.
- (٢) إِنَّمَا بَدَأَ وَقُوعَ الْفِتَنِ أَهْوَاءَ تَنَبُّعٍ.
- (٣) فَلَمَّا قَرُبَ مِنْهَا مَاتَ بِسَمِّ سَقْوِهِ إِيَّاهُ وَ لَهُ اثْنَتَانِ وَ ثَلَاثُونَ سَنَةً فَحَسِبُ.
- (٤) لَمْ نَرِمْ مَعَكَ بِسَهْمٍ وَ لَمْ نَطْعَنْ عَنْكَ بِرُمَحٍ وَلَكِنْ نَرِدُ مَوْرَدَكَ فَقَبَّحَ اللَّهُ الْعِيشَ بَعْدَكَ.
- ٣٩- « قَابَلْتُ جَهْلَهُمْ حُلْمًا وَ مَغْفِرَةً وَالْعَفْوُ عَنْ قُدْرَةِ ضَرْبٍ مِنَ الْكَرَمِ » عَيْن الصحيح:
- (١) جَهْلُهُمْ. مَغْفِرَةً. الْعَفْوُ. قُدْرَةً (٢) ضَرْبٍ. حُلْمًا. مَغْفِرَةً. الْكَرَمِ
- (٣) قَابَلْتُ. جَهْلُهُمْ. الْعَفْوُ. ضَرْبٌ (٤) قَابَلْتُ. جَهْلُهُمْ. الْعَفْوُ. ضَرْبٌ
- ٤٠- عَيْن الصحيح:

- (١) مَا أَنْصَفْتُ، وَ إِنَّكَ لَتَعْلَمُ أَنَّهُ لَمْ يُبَارِزْهُ رَجُلٌ قَطُّ إِلَّا قَتَلَهُ أَوْ أَسْرَهُ.
- (٢) خَرَجَتْ امْرَأَةٌ تَطُوفُ فِي الْقَتْلَى، فَوَجَدَتْ ابْنَيْنِ لَهَا قَدْ قَتَلَا، وَ قَدْ كَانَ قَتَلَ زَوْجَهَا.
- (٣) لَقَدْ قَبَضَ فِيكُمْ اللَّيْلَةُ رَجُلٌ مَا سَبَقَهُ الْأَوَّلُونَ وَلَا يُدْرِكُهُ الْآخَرُونَ إِلَّا بِفَضْلِ النَّبَوَّةِ.
- (٤) فَيَا لَيْتَ أُمِّي لَمْ تَلِدْنِي وَ مِتُّ قَبْلَ هَذِهِ الْكَارِثَةِ وَ كُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا فَإِنَّ التَّوَارِيخَ لَمْ تَتَضَمَّنْ مَا يُقَارِبُهَا وَ مَا يُدَانِيهَا.

■ ■ إقرأ النصين التاليين (الف - ب) ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص الف (٤١-٤٢) ب (٤٣-٤٥):

الف - « كان رسم ملوك الفارس أن يأذنوا لرعاياهم في الدخول إليهم في النُيروز و المهرجان و كان المنادي ينادي قبل ذلك بأيام أن استعدوا لليوم الفلاني ليأخذ كل من الناس أهبتَه و يصلح أمره و يكشف قصته و يتعين حجته. و من كان له خصم يتمكن منه و يعلم أنه ينتقم منه عند الملك. فإذا كان ذلك اليوم وقف المنادي على باب الملك و نادى: « إن منع أحد إنسانا من الدخول على الملك كان الملك بريئاً من دمه! » ثم كانت تؤخذ القصص من الناس و توضع بين يدي الملك فإن تأثر الملك بقصته، أمر الجميع بالنظر إلى دعوى بينه و بين خصمه. و إذا كانت دعوى خصمه صحيحة أعطاه الحق بتمامه و كماله، و إذا كانت دعواه باطلة أمر الملك بعقوبته. و نادى عليه: « هذا جزاء من يريد عيب الملك و مملكته! »

٤١ - عين ما لا يوجد في النص:

- (١) في هذه المناسبات على الناس أن يأتوا بالمستندات اللازمة و المحكمة حتى يؤثروا على الملك.
- (٢) هذا النوع من الأعمال كان يجعل الرعية ذا ثقة بأن في يوم من الأيام ستنتقم من الظالم.
- (٣) من الرعية من يريد المساس بالحكم و الملك و هذا ما لا يغض الملك النظر عنه.
- (٤) في الاحتفالات، الرعية تستطيع أن تفعل كل ما تريد و هذا يمكنها من خصمها.

٤٢ - عين الصحيح في مقصود النص:

- (١) كان الملوك يأخذون آراء الرعية بعين الاعتبار و يعتبرونها فرصة لإقامة العدل و الإنصاف!
- (٢) استدعاء الرعية إلى بلاط الحكام كان بإمكانه أن يقلل من الضغوطات و الاعتراضات و هذا هو سبب إكراه الناس للذهاب إليها!
- (٣) في الأعياد كان الناس يستعدون لأخذ الثأر من الملك الذي لم يُراع جانب الإنصاف في التعامل معهم!
- (٤) ملوك الفرس كانوا يقومون بتهيئة الأرضية للاستماع إلى مشاكل الرعية حتى يقوموا بإقامة دمهيم فيما بعد!

ب - « و لما تعاظمت قوة الدولة و اشتد سلطان الخلفاء، أصبحت الأخبار التاريخية محفوظة بعناية، و كل حادثة كبرى تُكتب لتكون عبرة للأجيال اللاحقة، فمن أغفل ذلك، ضاع الفهم الصحيح للأحداث. و من رأى تاريخ الأمم منذ بدء الخليقة حتى عصرنا هذا، يعرف أن القوة لاتدوم بلاحكمة، و أن الغفلة عن المشورة و اتباع الهوى سبب الهلاك و الدمار. كما أن الحضارات الكبرى لم تزدهر إلا و قد التزم حكامها بالعدل و التعامل مع الرعية بالإنصاف. و ما تضمنه التاريخ هو أن كل دولة انحرقت عن الحكمة و الحق و الإنصاف، فقد زالت سلطتها و ساء الفساد مكانها. ففي هذه الحالة تمكن ملاحظة الثغور بين طبقات المجتمع ما يؤدي إلى تدخل القادة العسكريين الذين يُشيدون الحصون لضمان سلامة الدولة و هذا التدخل نفسه يسوق إلى فك فوهة أخرى في المجتمع. »

۴۳- عین الخطأ:

- (۱) التّماشي مع الناس و غَضّ النّظر عن غصب حقوقهم، من أهمّ أسباب تطوّر الحضارات و تقدّمها.
- (۲) من أهمّ الدروس التي يمكننا اغتنامها عبر التّعمّق في تاريخ الأمم هو على الحكام أن يكونوا عدولاً.
- (۳) ممّا نقرأ من أخبار و عبر تداولته الكتب، كانت ممارسة السّلاطين و الخلفاء من أجل إخلاد نكرهم في التاريخ.
- (۴) إنّ الهوى شريك العمى و لا يمكن أن يعتمد الحكّام على الظلم و الهوى في إدارة المجتمعات و هم يريدون سَوق دولتهم نحو الاستمرار.

۴۴- أيّ الخيارات التالية يتناسب مع النصّ؟

- (۱) حدوث الفجوة بين المجتمعات حصيلة انحراف الحكومات عن الطريق القويم و الصراط المستقيم!
 - (۲) قد كُتبت الأحداث و كذلك سعى السلاطين لأن يحفظوها من أجل أن تؤدّي إلى تخويف الجيل اللاحق!
 - (۳) التّدخّلات العسكريّة التي تأتي من أجل تغيير المجتمع و أفراد المجتمع، قد تُكثّر الفُوهات بين افراد المجتمع!
 - (۴) الحضارات التي ازدهرت في الفترات السابقة لم تكن تحدث إلّا لارتقاء الحكمة و الإنصاف بين الأجيال!
- ۴۵- « أيّ الخيارات التالية يعكس بدقّة رسالة النصّ؟ »

- (۱) الغفلة و الالتفات إلى مستوى معيشة الناس هو من أهم أسباب الانهيار.
- (۲) التاريخ نبراس للحياة فمن غفل عنه يضلّ و يتيه؛ فطوبى للمعتبرين!
- (۳) من أهم أسباب تعاضم قوّة الدولة تمكّن الإشارة إلى حفظ الأخبار التاريخيّة و كتابتها.
- (۴) للقادة المؤيّد للحكم دورٌ بارزٌ في ازدهار المجتمع، حيث إنّها تتدخّل لتُجري العدل بين الأفراد.

تاریخ ایران باستان:

- ۴۶- برای نخستین بار در سالنامه‌های کدام پادشاه آشوری، از مادی‌ها و پارسی‌ها نام برده شده است؟
- (۱) سناخریب (۲) سارگن دوم (۳) آشوربانیپال (۴) شلمنصر سوم
- ۴۷- قدیمی‌ترین کتیبه موجود برای آگاهی از روابط ساسانیان با رومیان در سده سوم میلادی، کدام است؟
- (۱) نرسه در پایکولی (۲) کردیر در نقش رجب (۳) شاپور یکم در کعبه زردشت (۴) اردشیر بابکان در نقش رستم
- ۴۸- کدام کتاب، به زبان فارسی نوشته شده است؟
- (۱) زین الاخبار (۲) فتوح البلدان (۳) مفاتیح العلوم (۴) غرر اخبار ملوک الفرس
- ۴۹- به عقیده ژاله آموزگار، ویژگی عمده اساطیر ایرانی چیست؟
- (۱) توحید (۲) ثنویت (۳) تاریخ‌نگری (۴) هزاره‌گرایی
- ۵۰- جمشید پیشدادی برای نجات آریایی‌ها کدام بنا را ساخت؟
- (۱) ور (۲) دستگرد (۳) کنگ دژ (۴) وروکشه
- ۵۱- براساس باورهای ایرانیان باستان، از دی‌دهاک / ضحاک در کدام هزاره کیهان‌شناختی از بند فریدون رها می‌شود؟
- (۱) اوشیدر (۲) رستاخیز (۳) سوشیانت (۴) اوشیدرماه

- ۵۲- ایلامیان / عیلامیان سرزمین خود را چه می‌نامیدند؟
 (۱) اون (۲) نیم (۳) هلمتی (۴) الیمایی
- ۵۳- بزرگ‌ترین نمونه ریخته‌گری مفرغ در ایلام / عیلام کدام است و در کجا یافت شده است؟
 (۱) مجسمه نیپر آسو - شوش (۲) تندیس الهه نرونت - شوش
 (۳) سردیس شاهزاده هن - چغازنبیل (۴) تبر اونتش نیپیش - چغازنبیل
- ۵۴- بر طبق روایت کتسیاس، نخستین شاه مادی‌ها چه نام داشت؟
 (۱) آسپانداس (۲) آرباکس (۳) دهیوکه (۴) دیوکس
- ۵۵- به عقیده یوزف ویزهوفر / ویسهوفر، در زمان کدام شاهنشاه هخامنشی، ایلام / عیلام به یک «استان دریایی» تبدیل شد و با اسکان مهاجرنشین‌ها در آن‌جا، قدرت دریایی ایران در خلیج فارس تأمین شد؟
 (۱) خشایارشا (۲) کمبوجیه (۳) کوروش دوم (۴) داریوش یکم
- ۵۶- دو لوح زرین به خط میخی و زبان فارسی باستان که در اصالت آن‌ها تردید وجود دارد، نام کدام‌یک از هخامنشیان را بر خود دارند؟
 (۱) اریارمنه و ارشامه (۲) اریارمنه و چیشیش
 (۳) ویشتاسپ و ارشامه (۴) ویشتاسپ و چیشیش
- ۵۷- کوروش بزرگ در منشور بابلی خود، نیاکان خویش را به ترتیب، چگونه نام برده است؟
 (۱) کمبوجیه، اریارمنه، کوروش (۲) کمبوجیه، کوروش، چیشیش
 (۳) هخامنش، کوروش، اریارمنه (۴) هخامنش، اریارمنه، چیشیش
- ۵۸- هرودت در «تواریخ» خود، بردیه / بردیا را چه نامیده است؟
 (۱) آرتامنس (۲) تنوکسارس (۳) اسمردیس (۴) باگاداتس
- ۵۹- نام اصلی اردشیر سوم هخامنشی چه بود؟
 (۱) اخوس (۲) ارشک (۳) منمون (۴) آریاسپ
- ۶۰- پس از مرگ اسکندر مقدونی، نخستین انتصاب در ساتراپی‌ها، توسط چه کسی انجام شد؟
 (۱) پیتون (۲) پردیکاس (۳) آنتیپاتر (۴) آنتیگونوس
- ۶۱- دیدار هیئت نمایندگی خاقان وو - تی از سلسله هان چین از ایران در روزگار کدام شاهنشاه اشکانی رخ داد؟
 (۱) فرهاد یکم (۲) مهرداد یکم (۳) مهرداد دوم (۴) فرهاد دوم
- ۶۲- به عقیده کلاوس شیپمان، قوم سکاراوکه در زمان بر تخت‌نشینی سنتروک (سیناتروکس)، شاهنشاه اشکانی در کدام ناحیه ساکن بودند؟
 (۱) کرمان (۲) گرگان (۳) خراسان (۴) سیستان
- ۶۳- آمیانوس مارکلینوس / مارسلینوس، سردار و مورخ رومی، جنگ‌های روزگار کدام شاهنشاه ساسانی و امپراتور رومی را به نگارش درآورده است؟
 (۱) شاپور دوم و موریکیوس (۲) شاپور یکم و یولیانوس
 (۳) شاپور دوم و کنستانتینیوس (۴) شاپور یکم و والریانوس
- ۶۴- آركادیوس، امپراتور بیزانس در وصیت‌نامه رسمی خود، قیمومت ولیعهدش، تئودوسیوس دوم را به کدام شاهنشاه ساسانی واگذار کرد؟
 (۱) بهرام پنجم (۲) بهرام چهارم (۳) یزدگرد دوم (۴) یزدگرد یکم
- ۶۵- کدام شاهنشاه ساسانی، منصب ایران سپاهید را ملغی کرد؟
 (۱) خسرو پرویز (۲) خسرو انوشیروان (۳) شاپور یکم (۴) شاپور دوم

تاریخ اسلام:

- ۶۶- کدام یک در خصوص «انساب الاشراف» درست است؟
 (۱) معجم انساب قبایل است.
 (۲) انساب قبایل بزرگ در اسلام است.
 (۳) تاریخ سلاطین و خلفای اسلامی در ۵ قرن اول است.
 (۴) تاریخ اسلام در قالب خاندان‌های بزرگ صدر اسلام است.
- ۶۷- کدام یک از مکاتب تاریخ‌نگاری اسلامی، به مکتب اهل حدیث نیز شهرت یافت؟
 (۱) مکتب مدینه (۲) مکتب عراق (۳) مکتب شام (۴) مکتب اندلس
- ۶۸- کدام عامل، حمدانیان را قبل از تشکیل حکومت، به عباسیان نزدیک کرد و موجب اعتماد عباسیان به آنها شد؟
 (۱) اشتراک مذهبی با آنان (۲) جنگ با خوارج و قرمطیان
 (۳) مبارزه آنان با ترکان (۴) خدمت صادقانه آنان در مرزهای روم
- ۶۹- کدام فرضیه، در خصوص دلایل و انگیزه‌های ساختن بنای قبه‌الصخره در بیت‌المقدس (اورشلیم) توسط عبدالملک بن مروان، محتمل به شمار نمی‌آید؟
 (۱) در رقابت سیاسی و دینی با عبدالله بن زبیر ساخته شد.
 (۲) در مواجهه با جوامع مسیحی شام و فلسطین ساخته شد.
 (۳) به‌عنوان اقدامی در رقابت‌های سیاسی مدعیان درون خاندان اموی ساخته شد.
 (۴) در محلی ساخته شد که برای پیروان سه دین یهودیت، مسیحیت و اسلام اهمیت دینی داشت.
- ۷۰- «ناقص»، لقب کدام خلیفه اموی بود؟
 (۱) ولید بن یزید (۲) یزید بن ولید
 (۳) مروان بن محمد (۴) سلیمان بن عبدالملک
- ۷۱- «بلاط‌الشهدا»، به کدام نبرد اطلاق می‌شود؟
 (۱) نبرد مسلمانان و گت‌ها در قرطبه
 (۲) نبرد مرابطون و مسیحیان در زلاقه
 (۳) نبرد موحدون و مرابطون در اشبیلیه
 (۴) نبرد بین مسلمان و مسیحیان در پواتیه در فرانسه
- ۷۲- کدام یک از دولت‌های شمال آفریقا، تابع عباسیان بود و از طرف آنها امارت داشت؟
 (۱) طولونیان (۲) فاطمیان (۳) اغلییان (۴) ادریسیان
- ۷۳- «حسین بن حُوشب» کیست؟
 (۱) از داعیان اسماعیلی یمن بود.
 (۲) از رهبران فکری معتزلی در مکتب بصره بود.
 (۳) از گروه زندیقان در عهد امام صادق (ع) بود.
 (۴) از فرماندهان تحت امر عقبه بن نافع در فتح مغرب الاقصی بود.
- ۷۴- جنگ هشتم صلیبی، با کدام یک از دولت‌های شمال آفریقا بود؟
 (۱) بنومرین در مغرب الاقصی
 (۲) موحدون در مراکش
 (۳) بنوحفص در تونس
 (۴) مرابطون در مراکش
- ۷۵- ممالیک بحری به لحاظ نژادی از کدام قوم بودند؟
 (۱) ترک (۲) چرکس (۳) صقالیه (۴) گرجی

- ۷۶- در تاریخ اسلام در شمال آفریقا، کدام زن مسلمان برای نخستین بار قدرت سیاسی را به عنوان حاکم به دست آورد تا جایی که به نام او سکه ضرب گردید و خطبه خوانده شد؟
 (۱) خدیجه سلطان (۲) ترکان خاتون (۳) ست‌الملک (۴) شجرالدُر
- ۷۷- چه کسی، نخستین سلطنت مستقل مسلمان را در هند ایجاد کرد؟
 (۱) محمود غزنوی (۲) غیاث‌الدین بلبن (۳) قطب‌الدین آیبک (۴) شمس‌الدین التتمش
- ۷۸- مذهب واقفه، گروهی از شیعیان هستند که
 (۱) پس از امام کاظم(ع) معتقد به مهدویت ایشان شدند.
 (۲) در امام حسن عسگری(ع) توقف کرده و معتقدند که ایشان فرزندی ندارد.
 (۳) مرگ اسماعیل بن جعفر را باور ندارند و معتقد به مهدویت ایشان هستند.
 (۴) رحلت امام صادق(ع) را باور ندارند و معتقد به مهدویت ایشان هستند.
- ۷۹- ائمه شیعه از کدام گروه یا فرقه اسلامی بیزاری جسته و آن را مورد لعن قرار دادند؟
 (۱) اشاعره (۲) غلاة (۳) معتزله (۴) مرجئه
- ۸۰- پس از این که ابوسفیان مسلمان شد، پیامبر(ص) درباره وی چه اقدامی انجام داد؟
 (۱) او را به عنوان مسئول امور مالی شهر مکه منصوب کرد.
 (۲) ریاست مکه را همچنان در اختیار او باقی گذاشت.
 (۳) حکومت دمشق را به وی داد.
 (۴) حکومت نجران را به وی داد.
- ۸۱- هدف از بیعت رضوان چه بود؟
 (۱) تحکیم وفاداری به پیامبر اکرم(ص) برای مقابله با مشرکان
 (۲) پذیرش ورود به مکه به همراه پیامبر اکرم(ص)
 (۳) پذیرش نبوت و حکومت پیامبر اکرم(ص)
 (۴) رضایت‌دادن به صلح حدیبیه
- ۸۲- پیمان‌شکنی کدام گروه از یهودیان در غزوه احزاب اتفاق افتاد؟
 (۱) بنی قینقاع (۲) بنی قریظه (۳) یهودیان خیبر (۴) یهودیان وادی‌القری
- ۸۳- در بیعت عقبه دوم، نخستین اقدام پیامبر اکرم(ص) برای ایجاد انضباط و تشکل سیاسی چه بود؟
 (۱) تعیین دوازده نقیب (۲) اجازه هجرت به یثرب (۳) حضور مسلمانان در خانه ارقم (۴) جلب حمایت قبایل اطراف مدینه
- ۸۴- پس از درگذشت کدام‌یک از فرماندهان جبهه شرق، سعد بن ابی وقاص به جای او انتخاب شد؟
 (۱) مغیره بن شعبه (۲) عبیدالله بن زیاد (۳) محمد بن قاسم (۴) مثنی بن حارثه
- ۸۵- کدام مورد، درباره حکومت گورکانیان هند درست است؟
 (۱) به سبب اعتقاد پادشاهان بابری به مذهب حنفی، هیچ اثری از فعالیت‌ها و باورهای شیعی در این دوره در دست نیست.
 (۲) در دستگاه اداری و دیوان‌سالاری آنها، به ویژه در مناصب وزارت و وکالت، تنها ایرانیان حضور داشتند.
 (۳) تعالیم اسلامی به ویژه از طریق صوفیان چشتیه تأثیری شگرف بر تفکر دینی هند برجای نهاد.
 (۴) سیاست‌های دینی و مذهبی تسامح‌آمیز اکبر، در دوره دیگر پادشاهان بابری نیز ادامه یافت.

تاریخ جهان:

- ۸۶- با تأسیس سازمان ملل، کدام کشور دارای سه رأی در مجمع عمومی سازمان ملل بود؟
 (۱) اتحاد جماهیر شوروی (۲) آمریکا (۳) انگلیس (۴) چین
- ۸۷- برنامه پنج ساله اولیه چین (۱۹۵۳-۱۹۵۷ م.)، برپایه استقرار کدام دسته از صنایع برنامه‌ریزی شد؟
 (۱) سبک (۲) سنگین (۳) نظامی (۴) خانگی
- ۸۸- تقدم و تأخر دستیابی کشورها به بمب اتمی، در کدام مورد درست بیان شده است؟
 (۱) آمریکا - روسیه - فرانسه - بریتانیا (۲) آمریکا - بریتانیا - فرانسه - روسیه
 (۳) آمریکا - بریتانیا - روسیه - فرانسه (۴) آمریکا - روسیه - بریتانیا - فرانسه
- ۸۹- کدام کشور در ابتدا، از اعضای دائمی شورای مجمع ملل متفق نبود؟
 (۱) ایتالیا (۲) ژاپن (۳) روسیه (۴) فرانسه
- ۹۰- «چه‌گوارا» اهل کدام کشور بود؟
 (۱) آرژانتین (۲) اکوادور (۳) برزیل (۴) کوبا
- ۹۱- کرسی دائمی شورای امنیت سازمان ملل، در کدام سال میلادی به جمهوری خلق چین واگذار شد؟
 (۱) ۱۹۶۱ (۲) ۱۹۶۵ (۳) ۱۹۷۱ (۴) ۱۹۷۵
- ۹۲- ژنرال فرانکو قبل از جنگ داخلی، فرمانده ارتش اسپانیا در کدام منطقه بود؟
 (۱) جزیره سیسیل (۲) کاتولونیا (۳) شمال اسپانیا (۴) مراکش
- ۹۳- اولین کشوری که مناسبات سرواژی را از بین برد، کدام است؟
 (۱) انگلستان (۲) اسپانیا (۳) فرانسه (۴) روسیه
- ۹۴- کدام عبارت درباره علایق و باورهای جان کالون و مارتین لوتر، درست است؟
 (۱) کالون به ساختار فئودالی و لوتر به نظام بورژوازی علاقه‌مند بود.
 (۲) لوتر به ساختار فئودالی و کالون به نظام بورژوازی علاقه‌مند بود.
 (۳) لوتر به ساختار سوسیالیسم و کالون به نظام بورژوازی علاقه‌مند بود.
 (۴) کالون به ساختار سوسیالیسم و لوتر به نظام فئودالی علاقه‌مند بود.
- ۹۵- عبارت زیر، اعتقاد کدام نظریه‌پرداز است؟
 «دولت از میثاق اجتماعی برمی‌خیزد و منحل‌شدنی نیست؛ درحالی‌که حکومت از میثاق حکومتی برمی‌خیزد و منحل‌شدنی است.»
- (۱) جان لاک (۲) روسو (۳) توماس هابز (۴) مونتسکیو
- ۹۶- زادگاه نظام بانکداری کدام شهر یا منطقه است؟
 (۱) ژنو (۲) جنوا (۳) ونیز (۴) فلورانس
- ۹۷- تمدن سده‌های میانه اروپا، بیشتر تحت تأثیر کدام عامل بود؟
 (۱) بورژوازی (۲) فئودالیسم (۳) مسیحیت (۴) سلطنت
- ۹۸- جمله زیر از کیست؟
 «برای اداره مناطق مشرق‌زمین، باید نقاط حساس و استراتژیک را تحت کنترل گرفت.»
 (۱) آلبوکرک (۲) ماژلان (۳) واسکودوگاما (۴) هنری هودسن

- ۹۹- نخستین دوک روسیه چه کسی بود و کدام شهر را بنا کرد؟
 (۱) اولگ - نووگورود (۲) اولگ - کیف (۳) روریک - کیف (۴) روریک - نووگورود
- ۱۰۰- در کدام کشور سیاست مرکانتلیسم بیشتر صنعت را مورد توجه قرار دارد؟
 (۱) فرانسه (۲) انگلستان (۳) اسپانیا (۴) هلند
- ۱۰۱- در کدام زمینه، آتن از اسپارت ضعیف‌تر بود؟
 (۱) فلسفه و هنر (۲) نیروی زمینی (۳) نیروی دریایی (۴) ثروت و تجارت
- ۱۰۲- قانون اساسی اسپارت، توسط چه کسی نوشته شد؟
 (۱) توسیدید (۲) لیکورگ (۳) کلیستین (۴) پیزISTRAT
- ۱۰۳- کدام گزینه در مورد جنگ دوم پلوپونز درست است؟
 (۱) آتن شکست را پذیرفت. (۲) اسپارت شکست را پذیرفت.
 (۳) آتنی‌ها از کمک پارسی‌ها برخوردار بودند. (۴) حکومت دموکراسی در آتن ادامه یافت.
- ۱۰۴- اساسی الفبای یونانی از کدام سرزمین گرفته شده است؟
 (۱) مصر (۲) فنیقیه (۳) عیلام (۴) کارتاژ
- ۱۰۵- معروف‌ترین جغرافیدان قدیم یونان که برای نخستین بار یک نقشه به کتاب خود ملحق کرد، که بود؟
 (۱) آناگزیماندر (۲) آکوزیلائوس (۳) کادموس (۴) هکاته

تاریخ ایران دوره اسلامی:

- ۱۰۶- کدام مورد، برای تاریخ ایران در آستانه ورود اسلام منبع دست اول به‌شمار می‌رود؟
 (۱) تاریخ وصاف (۲) تاریخ بیهقی (۳) تاریخ الطوال (۴) تاریخ ابن اعثم کوفی
- ۱۰۷- در دوره سامانیان، آل فریغون بر کدام ناحیه فرمان می‌راندند؟
 (۱) خوارزم (۲) غرچستان (۳) اشروسنه (۴) جوزجانان
- ۱۰۸- نخستین درگیری‌های غزنویان با هندیان، از زمان کدام امیر آغاز شد؟
 (۱) آلتون‌تاش (۲) آلب‌تگین (۳) سبکتگین (۴) محمود
- ۱۰۹- در دوره غزنوی، کدام دیوان مسئول ارتباطات داخلی و نظام جاسوسی بود؟
 (۱) اشراف (۲) عسکر (۳) عَرَض (۴) زمام
- ۱۱۰- شاهنشاه، لقب رسمی کدام فرمانروای ایرانی بود؟
 (۱) نصر سامانی (۲) اسماعیل سامانی
 (۳) عضدالدوله دیلمی (۴) رکن‌الدوله دیلمی
- ۱۱۱- تحول فکری و تغییر دین ایلخانان از بودایی و شمنی به اسلام، در زمان کدام ایلخان صورت گرفت؟
 (۱) ابوسعید بهادر (۲) غازان خان (۳) اباقاخان (۴) اولجایتو
- ۱۱۲- در نظام سیاسی تیموریان، مهم‌ترین چالش در روند انتقال قدرت میان شاهزادگان، چه بود؟
 (۱) فقدان یک نظام وراثتی منسجم و مدون
 (۲) نفوذ و دخالت بی‌رویه دیوان‌سالاران ایرانی در امور داخلی
 (۳) تمرکز بیش از حد اختیارات و منابع در سمرقند پایتخت تیموریان
 (۴) ضعف نیروی نظامی تیموری در برابر تهدیدات خارجی مانند ازبکان

۱۱۳- تیمور با وجود تبار ترک - مغول، چگونه مشروعیت سیاسی خود را در ایران اسلامی مستحکم ساخت؟

- (۱) برقراری اتحاد راهبردی با ممالیک مصر
- (۲) تغییر پایتخت خود از سمرقند به هرات
- (۳) اعلام مذهب تشیع به عنوان رکن پنجم اسلام

(۴) ازدواج با خان زاده‌ای از خاندان چنگیزی و استفاده از عنوان گورکانی

۱۱۴- انتقال کانون قدرت از سمرقند به هرات در دوره فرمانروایی شاهرخ و گوهرشادبیگم، نشان دهنده کدام تغییر در سیاست تیموریان بود؟

- (۱) گرایش از رویکرد نظامی گری محض به سمت فرهنگ پروری و علم دوستی
- (۲) تلاش برای احیا و بازسازی سنت‌های اصیل مغولی
- (۳) گسترش و ترویج مذهب تشیع در منطقه خراسان
- (۴) تمرکز بر توسعه تجارت ابریشم شرق ایران با چین

۱۱۵- وحدت مذاهب اسلامی و اختصاص بابی از ابواب کعبه به تشیع، درخواست کدام فرمانروای ایران از دولت عثمانی بود؟

- (۱) شاه طهماسب اول
- (۲) شاه اسماعیل اول
- (۳) نادرشاه افشار
- (۴) کریم خان زند

۱۱۶- به کدام دلیل، نادرشاه افشار علی‌رغم محبوبیت ناشی از پایان دادن به فتنه افغان‌ها، در اواخر عمر با شورش‌های مکرر روبه‌رو شد و سرانجام به قتل رسید؟

- (۱) تلاشی که بازماندگان صفوی با کمک عثمانیان برای بازپس‌گیری تاج و تخت خود کردند.
- (۲) تغییر شخصیت و اخلاق وی که نسبت به همه بی‌اعتماد شده بود و سوءظن داشت.
- (۳) تمایل عمومی به دولت صفوی که روزبه‌روز در میان مردم بیشتر می‌شد.
- (۴) رنجش مردم از صدور دستور قتل فرزندش رضاقلی که خیلی مورد علاقه آن‌ها بود.

۱۱۷- در دوره قاجار، انگلیس امتیاز کاپیتولاسیون را در کدام عهدنامه به دست آورد؟

- (۱) پاریس
- (۲) داریس
- (۳) مجمل
- (۴) مفصل

۱۱۸- خلافت منصور عباسی با کدام شورش و در کدام بخش ایران دچار آشوب بزرگ شد؟

- (۱) ابومسلم خراسانی، خراسان
- (۲) عبدالله بن علی عموی خلیفه، خراسان
- (۳) خوارج، سیستان و خراسان
- (۴) راوندیان، راوند کاشان و کرمان

۱۱۹- ویژگی مهم منابع دست اول چیست؟

- (۱) نشر ساده
- (۲) نشر مصنوع و فنی
- (۳) تحلیل محور بودن
- (۴) نزدیکی زمانی به واقعه

۱۲۰- کدام فیلسوف تاریخی به استمرار در تاریخ تأکید داشت؟

- (۱) هگل
- (۲) فوکو
- (۳) نیچه
- (۴) اسپنکسر

۱۲۱- روش تطبیقی در تاریخ، در صدد دستیابی به کدام هدف است؟

- (۱) بررسی مراجع تاریخی
- (۲) مقایسه پدیده‌های تاریخی
- (۳) تحلیل یک واقعه خاص
- (۴) نقد و بررسی مبتنی بر شرطی خلاف واقع

۱۲۲- نخستین تاریخ ملی جامع ایران با عنوان «نامه خسروان» در دوره قاجاریه، اثر کدام مؤلف این دوره است؟

- (۱) مسعود میرزا
- (۲) اعتمادالسلطنه
- (۳) جلال‌الدین میرزا
- (۴) میرزا آقاخان کرمانی

۱۲۳- در کدام منبع تاریخی دوره قاجار، روایتی غیررسمی و واقعی‌تر از قتل امیرکبیر آمده است؟

- (۱) تاریخ نو
(۲) ناسخ التواریخ
(۳) خلسه یا خوابنامه
(۴) حقایق الاخبار

۱۲۴- محور اصلی مباحث «تاریخ بیست‌ساله ایران» اثر حسین مکی کدام دوره تاریخی است؟

- (۱) از کودتای ۲۸ مرداد تا انقلاب اسلامی
(۲) از کودتای ۱۲۹۹ تا سقوط رضا شاه
(۳) اواخر دوره ناصرالدین شاه و صدارت اتابک اعظم
(۴) از تاج‌گذاری مظفرالدین شاه تا به توپ بستن مجلس شورای ملی

۱۲۵- کدام مفهوم تاریخ به «تاریخ به‌مثابه روایت» نزدیک‌تر است؟

- (۱) تاریخ به‌مثابه هنر
(۲) تاریخ به‌مثابه علم
(۳) تاریخ به‌مثابه فلسفه
(۴) تاریخ به‌مثابه داستان‌پردازی

